

ዳኞች፡- አብዱልቃድር መሐመድ

አልማው ወሌ

ዓለ መሐመድ

ነጋ ዱፍሳ

አዳነ ንጉሴ

አመልካች ፡- ወ/ሮ እመቤት መኩንን- ጠበቃ ነቃጥበብ በየነ - አልቀረበም

ተጠሪ፡- ወረዳ 20 ቀ. 29 አ/ጽ/ቤት - አልተጠራም

ተቃዋሚ፡- አቶ ዓይናዲስ ገዳሙ - ቀረቡ

መዝገቡ ተመርምሮ የሚከተለው ትዕዛዝ ተሰጥቷል፡፡

ት ዕ ዛ ዝ

መዝገቡ በውሳኔ ከተዘጋ በኋላ እንደገና የተንቀሳቀሰው ተቃዋሚ ሁነው የቀረቡት አቶ ዓይናዲስ ገዳሙ በአመልካች እና በተጠሪ መካከል በተደገው ክርክር መሠረት የተሰጠው ውሳኔ የእኔን መብት የሚነካ በመሆኑ ሊለወጥ ይገባል በማለት በፍ/ብ/ሥ/ሥ/አ/ቁ 358 ስር የተመለከተውን ድንጋጌ መሠረት በማድረግ አቤቱታ በማቅረባቸው ነው፡፡ በዚህ መሠረትም የሰበር አመልካች በቀረበው የመቃወሚያ አቤቱታ ላይ መልስ እንዲሰጡ ተደርጎ ግራ ቀኙ በጽሁፍ ተከራክረዋል፡፡

ከመዝገቡ መገንዘብ እንደሚቻለው አመልካች እና ተጠሪ በመሃከላቸው የነበረው የሆቴል ንግድ ድርጅት ቤት የኪራይ ውል ሊቋረጥ ይገባል፤ አይገባም ላይ ሲከራከሩ ቆይተዋል፡፡ ክርክሩ የተጀመረው በፌዴራል ከፍተኛ ፍ/ቤት ሲሆን ከሳሽ የነበሩት የአሁኗ አመልካች፣ ተከሳሽ ደግሞ ተጠሪ የሆነው የቀበሌ አስተዳደር፣ የአሁኑ የፍርድ ተቃውሞ አቅራቢና አቶ አንተሁነኝ ገዳሙ ናቸው፡፡ ጉዳዩን የተመለከተው የፌዴራሉ ከፍተኛ ፍርድ ቤትም ተጠሪና የአሁኑ ተቃውሞ አቅራቢ ለአመልካች የንግድ ድርጅቱን እንዲያስረክቡ፣ የንግድ ድርጅቱን አከራይተው አመልካች ሊያገኙ ይችሉ የነበሩትን ገቢም እንዲከፍሉ በማለት ውሳኔ የሠጠ ሲሆን የቀበሌ አስተዳደሩ እና የአሁኑ የፍርድ ተቃውሞ አቅራቢ ይግባኛቸውን ለፌዴራሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት አቅርበው ግራ ቀኙ ከተከራከሩ በኋላ ተጠሪ የሚያስተዳድረውን ቤቱን ከፈለገው ሰው ጋር የኪራይ ውል ሊያደርግ ይችላል እንጂ ከአመልካች ጋር ኪራዩን ሊቀጥል አይገባም ተብሎ የስር ፍርድ ቤት ውሳኔ ተሸሯል፡፡ በዚህ ውሳኔ አመልካች ቅር በመሰኘት ለዚህ ሰበር ሰሚ ችሎት የሰበር አቤቱታ አቅርበው አመልካችና ቀበሌ አስተዳደሩ ከተከራከሩ በኋላ የፌዴራሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት ውሳኔ ተሸሮ የፌዴራል ከፍተኛ ፍ/ቤት ውሳኔ በመጽናቱ የአመልካች የድርጅት ቤት ተከራይነት መብት ከመረጋገጡም በተጨማሪ ድርጅቱን ቢያከራዩ

ሲያገኙ ይችሉ የነበረው ገቢ ሁሉ ታስቦ እንዲከፈላቸው የገንዘቡ መጠን ተለይቶ ተወስኖላቸዋል። እንግዲህ የአመልካች የድርጅት ተከራይነት መብት በዚህ ሰበር ሰሚ ችሎት የመጨረሻ ውሳኔ አግኝቷል። የአሁኑ ተቃዋሚ የእኔን መብት ይካሄድ የሚሉትም ይህንን ውሳኔ ነው። የአሁኑ የፍርድ መቃወሚያ አቅራቢ አቤቱታውን ሊያቀርቡ የቻሉት ለአመልካች ይሰጥ የተባለው የንግድ ድርጅት ቤት በይግባኝ ሰሚው የፌዴራሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ለተቃዋሚ እንዲሆን ተወስኖላቸው አመልካች ተቃዋሚን በሚመለከት ከአሁኑ ተጠሪ ነጥለው ያቀረቡት የሰበር አቤቱታ ሶስቱ ዳኞች በሚሰየሙበት የሰበር ሰሚ ችሎት መሰረታዊ የሆነ የሕግ ስህተት የለበትም ተብሎ የሰ/መ/ቁጥር 31038 በሆነው ተዘግቷል በማለት ነው።

ከላይ እንደተገለጸው የተቃዋሚ አቤቱታ ወይም ክርክር በሰበር ሰሚ ችሎት ሶስት ዳኞች በተሰየሙበት ችሎት እርሳቸውን የሚመለከት የአመልካች የሰበር አቤቱታ የመጨረሻ ውሳኔ አግኝቶ እያለ አምስቱ ዳኞች የተሰየሙበት የሰበር ችሎት ደግሞ ተቃዋሚ የክርክሩ ተካፋይ ሳይሆኑ መብታቸውን የሚካካ ውሳኔ ሰጥቷል በሚል ነው። ይህም ተጣርቶ እንዲወሰንላቸው በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁጥር 358 መሠረት አቤቱታቸውን አቅርበዋል። ይሁን እንጂ የፍርድ ተቃውሞ የሚቀርበው በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁጥር 358 ስር በተመለከተው ሥርዓት ሲሆን አቤቱታው የቀረበለት ፍርድ ቤትም ጉዳዩን በማስረጃ አጣርቶ የሚወሰነው ይሆናል። የሰበር ችሎቱ ፍሬ ነገሮችን በማስረጃ የማጣራትም ሆነ ማስረጃን የመመዘን ሥልጣን የለውም። በእግርጥ በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕግ ቁጥር 358 መሠረት የሚቀርበው አቤቱታ የሚስተናገደው ለመቃወሚያው መነሻ የሆነውን ውሳኔ ለሰጠው ፍ/ቤት ነው። ይሁንና አቤቱታው የሚጣራው ወይም የሚስተናገደው ማንኛውም ክስ በሚስተናገድበት ሥርዓት በመሆኑ እና ይህም ማስረጃ መስማትንና ማስረጃውን መዘዋወር ውሳኔ መስጠትን የሚጠይቅ በመሆኑ በሕግ አተረጓጎም ረገድ የተፈጸመውን ስህተት የማረም ስልጣን በኢ.ፌ.ዲ.ሪፕብሊክ ሕገ መንግስት አንቀጽ 80(3(ሀ)) እና አዋጅ ቁጥር 25/1988 አንቀጽ 10 መሰረት ለተሰጠው በዚህ የሰበር ችሎት የሚታይ አይሆንም። ቀደም ሲል እንደተገለጸው ክርክሩ የተጀመረውና የሰበር ችሎቱም ያፀናው በፌዴራል ከፍተኛ ፍ/ቤት የተሰጠውን ውሳኔ በመሆኑ መቃወሚያው መቅረብ ያለበት ለዚህ ፍ/ቤት ነው ሊባል ይችላል። ነገር ግን በዚህ ፍርድ ቤት የፍርድ ተቃውሞ አቅራቢ የክርክሩ ተካፋይ ሁነው ተረቺ የነበሩ ሲሆን በአገሪቱ የፍርድ ሰጪ አካላት የመጨረሻ አካል በሆነው ሰበር ሰሚ ችሎትም የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ውሳኔ ውጤቱ ከመጽናቱም በተጨማሪ አፈጻጸሙም እንዲቀጥል በሰበር መዝገብ ቁጥር 68827 የመጨረሻ ውሳኔ ተሰጥቶበታል። በመሆኑም ምናልባት ተቃዋሚ አለኝ የሚሉትን መብት ለማስከበር ይችሉ ዘንድ መብቱን ተጋፍቶአል በሚሉት ሰው ላይ በስሙ ክስ መመስረት የሚችሉ ከሚሆን በስተቀር ቀድሞ በዚህ መዝገብ የተሰጠውን ውሳኔ በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁጥር 358 ለማስተናገድ የሚቻልበትን ሥርዓት ስላላገኘን ተቃዋሚ ያቀረቡትን አቤቱታ በዚህ ሰበር ችሎት ደረጃ የሚስተናገድ አይደለም ብለናል። ወጪና ኪሳራ ግራ ቀኝ ይቻቻሉ ብለናል።

መዝገቡ ተዘግቷል፤ ወደ መዝገብ ቤት ይመለስ።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት

እ.ከ